

32002D0050

L 10/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

12.1.2002

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 50/2002/EÜ,
7. detsember 2001,
millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm liikmesriikidevahelise koostöö ergutamiseks sotsiaalse
tõrjutuse tõkestamise alal**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 137 lõike 2 teist ja kolmandat lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, ⁽³⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 ettenähtud menetluse kohaselt ⁽⁴⁾ vastavalt lepituskomisjonis 18. septembril 2001 heakskiidetud ühistekstile

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikli 2 kohaselt on osa ühenduse ülesandest edendada ühenduse kõigis osades tööhõive ja sotsiaalkaitse kõrget taset, elatustaseme ja elu kvaliteedi parandamist ning majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust.
- (2) Asutamislepingu artikli 136 kohaselt on ühenduse ja liikmesriikide üheks eesmärgiks sotsiaalse tõrjutuse tõkestamine, võttes arvesse kõige olulisemaid poliitilisi põhimõtteid, nagu need on määratletud 18. oktoobril 1961 Torinos allakirjutatud Euroopa sotsiaalharta, Euroopa Nõukogu parandatud sotsiaalharta (1996), eelkõige selle artiklis 30, mis käsitleb õigust kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest, ja ühenduse 1989. aasta hartas töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta, ning pidades samuti silmas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 7. detsembril 2000 ühiselt väljakuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ⁽⁵⁾ tunnustatud õigusi ja põhimõtteid.

- (3) Oma soovitus 92/441/EMÜ ⁽⁶⁾ soovitab nõukogu liikmesriikidel tunnustada inimese põhiõigust saada inimväärseks eluks piisavaid toimetulekuvahendeid ja sotsiaalabi. Soovitus 92/442/EMÜ ⁽⁷⁾ soovitab nõukogu liikmesriikidel tagada inimväärset elu võimaldav toimetulekuvahendite tase. Oma 17. detsembri 1999. aasta järeldustes ⁽⁸⁾ kohustub nõukogu edendama sotsiaalset hõlvamist kui sotsiaalkaitse süsteemide moderniseerimise ja parandamise üht eesmärki.

- (4) Euroopa Parlament, majandus- ja sotsiaalkomitee ning regioonide komitee on tungivalt soovitanud ühendusel suurendada oma panust liikmesriikide jõupingutustesse, mille eesmärk on sotsiaalse tõrjutuse vältimine ja tõkestamine.

- (5) Komisjoni 1. märtsi 2000. aasta teatistes "Ehitades osalemist edendavat Euroopat" kirjeldati sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse probleemi ning sellele reageerimise poliitikat liikmesriikides ja ühenduse tasandil; selle alusel tehti ettepanek Euroopa Liidu koostööd kõnealuses valdkonnas hoo-
gustada.

- (6) Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni istungil võeti sotsiaalse hõlvamise edendamine liidu üldstrateegia kindlaks osaks, et saavutada järgmise kümnendi eesmärk saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmistel põhinevaks majandusühenduseks, mis suudab tagada püsiva majanduskasvu, luua uusi ja paremaid töökohti ning suurendada sotsiaalset ühtekuuluvust.

⁽¹⁾ EÜT C 337 E, 28.11.2000, lk 130 ja EÜT C 96 E, 27.3.2001, lk 229.

⁽²⁾ EÜT C 14, 16.1.2001, lk 69.

⁽³⁾ EÜT C 144, 16.5.2001, lk 52.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 16. novembri 2000. aasta arvamus (EÜT C 223, 8.8.2001, lk 284), nõukogu 12. veebruari 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 93, 23.3.2001, lk 11) ja Euroopa Parlamendi 17. mai 2001. aasta otsus. Euroopa Parlamendi 15. novembri 2001. aasta otsus ja nõukogu 21. novembri 2001. aasta otsus.

⁽⁵⁾ EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 245, 26.8.1992, lk 46.

⁽⁷⁾ EÜT L 245, 26.8.1992, lk 49.

⁽⁸⁾ EÜT C 8, 12.1.2000, lk 7.

astuda samme, mis märgatavalt edendavad vaesuse likvideerimist, seades selleks piisavad eesmärgid. Nice'is 7., 8. ja 9. detsembril 2000 kogunenud Euroopa Ülemkogu leppis nendes eesmärkides kokku.

- (8) Lisaks rõhutas nimetatud Ülemkogu Lissaboni istung, et uus, teadmistel põhinev ühiskond pakub võimalusi vähendada sotsiaalset tõrjutust, luues laieneva kasvu ja tööhõive kaudu majanduslikud tingimused suuremaks heaoluks ja avades uusi mooduseid ühiskonnas osalemiseks. Samal ajal toob see kaasa ohu, et lõhe nende vahel, kellel on võimalus saada uusi teadmisi, ja nende vahel, kellel seda võimalust ei ole, suureneb pidevalt. Ülemkogu tunnistas, et poliitika peaks olema suunatud selle ohu vältimisele ja uute võimaluste maksimaalsele kasutamisele ning et töökoht on parim kaitsevahend sotsiaalse tõrjutuse vastu.
- (9) Lisaks lepitati nimetatud Euroopa Ülemkogus kokku, et sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise poliitika peaks rajanema avatud koordineerimismeetodil, milles ühendatakse siseriiklikud tegevuskavad ja komisjoni koostööalgatus.
- (10) Nimetatud komisjoni algatus on liikmesriikidevahelise koostöö ergutamiseks ettenähtud mitmeaastase tegevusprogrammi ettepanek ning selle eesmärk peaks olema teadmiste parandamine, teabe ja parimate lahenduste vahetamise arendamine ning kogemuste hindamine, et suurendada sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise poliitika tõhusust ja tulemuslikkust.
- (11) Ühtlustatud ülevaadete ja analüüside koostamine ning ühiselt kokkulepitud kvaliteetsete ja kvantitatiivsete näitajate uuring panevad aluse avatud koordineerimismeetodi arendamisele.
- (12) Võitlus sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu eeldab võimalust saada kvaliteetseid töökohti ning kõigile toimetulekuvahendite, õiguste, kaupade ja teenuste kättesaadavuse hõlbustamist.
- (13) Sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise meetmete eesmärk peaks olema, et igaüks oleks suuteline ennast ise elatama tasustatava tööga või muul viisil ning integreeruma ühiskonda.
- (14) Sotsiaalkaitsekomitee, mis loodi nõukogu otsusega 2000/436/EÜ⁽¹⁾ liikmesriikidevahelise koostöö parandamiseks sotsiaalkaitsepoliitika alal, aitab kaasa sotsiaalkaitse ajakohastamisele ja sotsiaalset integratsiooni edendava tegevuse arendamisele ja süstemaatilisele järelevalvele Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni istungi ja 19. ja 20. juuni 2000. aasta Feira istungi eesistuja järelduste kohaselt.
- (15) Paljudel eri (kohaliku, piirkondliku, üleriigilise ja üleeuroopalise) tasandi valitsusvälistel organisatsioonidel on kogemusi ja ekspertteadmisi, kuidas tõkestada sotsiaalset tõrjutust ning esindada sotsiaalselt tõrjutud inimeste huve Euroopa tasandil. Ka kohalikel ja piirkondlikel asutustel on selles valdkonnas kogemusi ja teadmisi. Valitsusvälised

organisatsioonid, tööturu osapooled ning kohalikud ja piirkondlikud asutused võivad seetõttu Euroopa tasandil märkimisväärselt kaasa aidata sotsiaalse tõrjutuse eri vormide ja mõjude mõistmisele ning tagada, et programmi kavandamisel, rakendamisel ja järelevalvel võetaks arvesse nende inimeste kogemusi, keda ohustab sotsiaalne tõrjutus.

- (16) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus.⁽²⁾
- (17) Ühenduse tegevuse lisandväärtuse tugevdamiseks on vaja, et komisjon koostöös liikmesriikidega tagaks kõikidel tasanditel käesoleva otsuse ja kõikide muude asjakohaste ühenduse õigusaktide, poliitika ja meetmete, eelkõige struktuurifondide meetmete järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse.
- (18) Erilist tähelepanu tuleks pöörata sotsiaalsele tõrjutusele seoses liidu tulevase laienemisega.
- (19) Euroopa Majanduspiirkonna lepingus (EMP lepingus) nähakse ette tihedam sotsiaalkoostöö ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja Euroopa Majanduspiirkonnas osalevate Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikide (EFTA/EMP riikide) vahel. Tuleks ette näha, et käesolevas programmis osalemine võimaldataks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikidele kooskõlas Euroopa lepingutes, nende lisaprotokollides ja vastavates assotsiatsiooninõukogude otsustes ettenähtud tingimustega, ning Küprosele, Maltale ja Türgile, kelle osalemine rahastatakse lisaassigneeringutega kõnealuste riikidega kokkulepitud korras.
- (20) Töö, mida teevad muud rahvusvahelised organisatsioonid, eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ja Euroopa Nõukogu, on käesoleva programmi elluviimisel erilise tähtsusega.

⁽¹⁾ EÜT L 172, 12.7.2000, lk 26.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (21) Käesoleva otsusega kehtestatakse programmi kogu kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse ajal peamine juhiv Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamise kohta) ⁽¹⁾ punkti 33 tähenduses. Programmis kavandatud finantsraamistiku suurus on kooskõlas praeguse finantsperspektiiviga.
- (22) Meeste ja naiste võrdõiguslikkus on otsustava tähtsusega valdkondadevaheline küsimus, millel on sotsiaalse tõrjutuse mõjule ja põhjustele suur mõju. Lisaks sellele on asutamislepingu artiklite 2 ja 3 alusel meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja nende võrdõiguslikkuse edendamine osa ühendusele antud ülesandest ning see peaks olema kõikide ühenduse toimingute eesmärk.
- (23) Selleks et tagada programmi eesmärkide saavutamine, on oluline jälgida ja hinnata selle rakendamist.
- (24) Kuna ühenduse panust sotsiaalse tõrjutuse tõkestamisse käsitleva kavandatava meetme eesmärke ei suuda piisaval määral saavutada liikmesriigid põhjustel, mille hulka kuuluvad mitmepoolsed partnerlussuhted, riikidevaheline teabevahetus ja kogu ühendust hõlmav parimate lahenduste levitamine, siis on kavandatava meetme ulatuse või toime tõttu võimalik neid paremini saavutada ühenduse tasandil, nii et ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Programmi koostamine

Kinnitatakse ühenduse tegevusprogramm liikmesriikidevahelise koostöö ergutamiseks sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise alal, edaspidi "programm", ajavahemikuks 1. jaanuar 2002 kuni 31. detsember 2006.

Artikkel 2

Põhimõtted

1. Programm on osa liikmesriikidevahelisest avatud koordineerimismeetodist, mille eesmärk on otsustavalt hoogustada sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse likvideerimist asjakohaste eesmärkide seadmisega ühenduse tasandil ning siseriiklike tegevuskavade rakendamiseks.

2. Programm ja siseriiklikud tegevuskavad aitavad kaasa sotsiaalse tõrjutuse paremale mõistmisele, sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise kinnistamisele liikmesriikide ja ühenduse poliitikasse ja meetmetesse ning liikmesriikide esmatähtsate meetmete edendamisele vastavalt iga riigi ainuomasele olukorrale.

3. Programmikohaste toimingute kavandamisel, rakendamisel ja järelevalvel võetakse kõikidel asjakohastel tasanditel arvesse liikmesriikide kogemusi, samuti sotsiaalselt tõrjutud ja vaeste inimeste, tööturu osapoolte, valitsusväliste organisatsioonide, vabatahtlike organisatsioonide, muude sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse tõkestamises osalejate kogemusi.

Artikkel 3

Eesmärgid

Artikli 2 lõikes 1 nimetatud avatud koordineerimismeetodi osana toetab programm koostööd, mis võimaldab ühendusel ja liikmesriikidel suurendada sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise poliitika tõhusust ja tulemuslikkust järgmiselt:

- a) sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse mõistmise parandamine eelkõige võrreldavate näitajate abil;
- b) rakendatavat poliitikat käsitleva teabevahetuse korraldamine ja vastastikuse õppimise edendamine muuhulgas seoses siseriiklike tegevuskavadega, eelkõige võrreldavate näitajate abil;
- c) osalejate suutlikkuse arendamine sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega tõhusamaks tegelemiseks ning uuenduslike lähenemisviiside edendamiseks, eelkõige üleeuroopaliste võrkude loomise abil, ning kõikide osaliste vahelise dialoogi edendamine, sealhulgas üleriigilisel ja piirkondlikul tasandil.

Artikkel 4

Ühenduse meetmed

1. Artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamiseks võib riikidevahelise tegevuse raames rakendada järgmisi ühenduse meetmeid:

- a) sotsiaalse tõrjutuse tunnuste, põhjuste, protsesside ja arengutendentside analüüs, kaasa arvatud sotsiaalse tõrjutuse erinevaid vorme käsitlevate statistiliste andmete kogumine nende andmete võrdlemiseks, kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate uuring, ühise metoodika ja temaatiliste uuringute arendamine;
- b) teabe ja parimate lahenduste vahetamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kokkulepitud eesmärkidel põhinevate kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate, hindamisaluste ja võrdleva hindamise kriteeriumide arendamiseks ning järelevalve, hindamise ja erialakolleegi hinnangu edendamiseks;
- c) erinevate osalejate vahelise dialoogi edendamine ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse tõkestamises aktiivselt osalevate organisatsioonide, eelkõige valitsusväliste organisatsioonide vaheliste asjakohaste üleeuroopaliste koostöövõrkude loomise abil.

2. Lõikes 1 kirjeldatud ühenduse meetmete rakendamise kord on sätestatud lisas.

⁽¹⁾ EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

Artikkel 5

Rakendamine ja koostöö liikmesriikidega

1. Komisjon:

- a) tagab programmi kuuluvate ühenduse meetmete rakendamise;
- b) vahetab valitsusväliste organisatsioonide ja Euroopa tasandi tööturu osapoolte esindajatega korrapäraselt arvamusi programmi kavandamise ja rakendamise ning järelevalve kohta ning poliitikaga seotud põhimõteteliste eesmärkide kohta. Sel eesmärgil annab komisjon valitsusvälistele organisatsioonidele ja tööturu osapooltele kasulikku informatsiooni. Komisjon teeb need arvamused teatavaks käesoleva määruse artikli 8 alusel moodustatud komiteele;
- c) edendab aktiivset partnerlust ja dialoogi kõikide programmis osalevate partnerite vahel, et soodustada integreeritud ja koordineeritud lähenemisviisi sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse tõkestamiseks.

2. Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega meetmed, mis on vajalikud:

- a) kõikide asjaomaste osapoolte programmis osalemise edendamiseks;
- b) programmi raames võetavate ühenduse meetmete tulemuste levitamise tagamiseks;
- c) asjakohase informatsiooni andmiseks, reklaami tegemiseks ja järelmeetmeteks seoses programmi raames toetatavate ühenduse meetmetega.

Artikkel 6

Rahastamine

1. Programmi rakendamise finantsraamistikuks artiklis 1 märgitud ajavahemikus määratakse käesolevaga 75 miljonit eurot, sealhulgas tehnilised kulud ja halduskulud.

2. Eelarvepädev asutus kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires, kaasa arvatud inimressurssidega seotud assigneeringud.

Artikkel 7

Rakendusmeetmed

1. Artikli 8 lõikes 2 nimetatud korralduskomitee menetluse kohaselt võetakse vastu otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed, mis käsitlevad allpool loetletud küsimusi:

- a) programmi kuuluvate ühenduse meetmete iga-aastane rakendamine ja iga-aastane tööplan;
- b) rahaliste vahendite jaotus programmi erinevate tegevusvaldkondade vahel;
- c) ühenduse toetust saavate toimingute ja organisatsioonide valiku tegemise kord;

d) programmi hindamise alused, kaasa arvatud tasuvusega seotud alused, ning tulemuste levitamise ja edasiandmise kord.

2. Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed, mis on seotud muude küsimustega, võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 3 sätestatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 8

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 kohaseks tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

4. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

Artikkel 9

Koostöö muude komiteedega ja sidemed sotsiaalkaitsekomiteega

1. Käesoleva programmi järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse tagamiseks muude artiklis 10 nimetatud meetmete osas teavitab komisjon komiteed korrapäraselt muust ühenduse tegevusest, mis aitab tõkestada sotsiaalset tõrjutust. Vajaduse korral organiseerib komisjon regulaarse ja struktureeritud koostöö selle komitee ja muude asjaomaste tegevuspõhimõtete, õigusaktide ja meetmetega tegelemiseks loodud järelevalvekomiteede vahel.

2. Komisjon korraldab vajaliku koostöö sotsiaalkaitsekomiteega käesolevas otsuses nimetatud ühenduse tegevuse raames.

Artikkel 10

Järjepidevus ja vastastikune täiendavus

1. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega ühenduse asjakohaste tegevuspõhimõtete, õigusaktide ja meetmete üldise järjepidevuse eelkõige sellega, et kehtestab asjakohased mehhanismid programmi toimingute koordineerimiseks teaduse, tööhõive, majandus-, tööstus- ja ettevõtluspoliitika, mittediskrimineerimise, immigratsiooni, meeste ja naiste võrdsuse, sotsiaalkaitse, hariduse, koolituse, noorsoopolitiitika, tervishoiu ning ühenduse laienemise ja välissuhetega seotud asjakohaste meetmetega.

2. Liikmesriigid teevad kõik endast oleneva, et tagada käesolevasse programmi kuuluvate toimingute ning üleriigilisel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil teostatavate toimingute järjepidevus ja vastastikune täiendavus.

3. Komisjon ja liikmesriigid tagavad programmi raames rakendatavate meetmete ning tööhõivealaste meetmete, samuti struktuurifondide, eelkõige ühenduse algatuse EQUAL raames rakendatavate meetmete järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse.

Artikkel 11

EFTA/EMP riikide, assotsieerunud Kesk- ja Ida-Euroopa riikide, Küprose, Malta ja Türgi osalemine

Programmis võivad osaleda:

- EFTA/EMP riigid Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustel,
- assotsieerunud Ida- ja Kesk-Euroopa riigid Euroopa lepingutes, nende lisaprotokollides ja vastavate assotsiatsiooninõukogude otsustes kehtestatud tingimustel,
- Küpros, Malta ja Türgi, mida rahastatakse lisaassigneeringutest iga riigiga kokkulepitavas korras.

Artikkel 12

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon jälgib korrapäraselt käesolevat programmi koostöös liikmesriikidega artikli 8 lõikes 2 sätestatud korras.
2. Komisjon esitab aruande poliitika üldisest kooskõlast sotsiaalse ühtekuuluvusega, kaasa arvatud käesoleva programmi alusel saavutatud edusammud, oma iga-aastases koondaruandes kevadisele Euroopa Ülemkogule, mille kohta Euroopa Parlament esitab ettenähtud ajal oma seisukoha.

3. Komisjon annab programmile hinnangu kolmanda aasta lõpus ja programmi lõpus sõltumatute ekspertide abiga. Hinnang antakse toimingute asjakohasuse, tõhususe ja tasuvuse kohta, mis on tehtud seoses artiklis 3 nimetatud eesmärkidega. Hinnang antakse ka programmi mõjule tervikuna. Hinnangus vaadeldakse käesoleva programmi raames rakendatavate ja muude asjakohaste ühenduse õigusaktide, poliitika ja tegevuse vastastikust täiendavust.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele programmi rakendamise lõpparuande 31. detsembriks 2006.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Brüssel, 7. detsember 2001

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

I. DURANT

LISA

PROGRAMMI RAKENDAMINE

1. Tegevusvaldkonnad

Artiklis 3 ettenähtud eesmärkide saavutamiseks ja artiklis 4 ettenähtud ühenduse meetmete rakendamiseks võib riikidevahelise tegevuse raames rakendada järgmisi meetmeid:

Tegevusvaldkond 1: Sotsiaalse tõrjutuse tunnuste, protsesside, põhjuste ja arengutendentside analüüs

Sotsiaalse tõrjutuse paremaks mõistmiseks võib toetada järgmisi meetmeid:

- 1.1. uurimused ja koosolekud, mis käsitlevad ühtse metoodika väljatöötamist sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse, nende ulatuse, tunnuste, protsesside, põhjuste ja arengutendentside mõõtmiseks ja mõistmiseks, ning mis käsitlevad näitajatega seotud tehnilist tööd;
- 1.2. sotsiaalse tõrjutuse erinevaid liike käsitlevate statistiliste andmete kogumine ja levitamine liikmesriikides ja ühenduse tasandil nende andmete tõhusaks võrdlemiseks. See meede peaks toetama riiklike statistikaametite ja komisjoni koostööd ning parandama statistilise teabe allikaid ühenduse tasandil ning nende panust sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse analüüsi;
- 1.3. uuenduslike lähenemisviiside edendamine ja temaatiliste uuringute arendamine sotsiaalse tõrjutuse mõistmiseks ja liikmesriikide poliitika arendamisega seotud ühiste küsimuste käsitlemiseks, sealhulgas küsimused, mis hakkavad esile kerkima seoses teadmistel põhineva ühiskonnaga.

Oluline on esitada sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega kokku puutunud inimeste praktilisi kogemusi ning kasutada kõiki asjakohaseid sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse teabeallikaid, sealhulgas valitsusvälistelt organisatsioonidelt saadud teavet.

Sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse analüüsimisel pööratakse erilist tähelepanu nende mitmemõõtmelisusele ja asjaomaste sotsiaalsete rühmade erinevale olukorrale, sealhulgas laste vaesus, ning geograafilistele piirkondadele, kus on suurem sotsiaalse tõrjutuse oht.

Tegevusvaldkond 2: Poliitikakoostöö ning teabe ja parimate lahenduste vahetamine

Riiklike tegevuskavadega seotud poliitikakoostöö ja vastastikuse õppimise edendamiseks võib toetada järgmisi riikidevahelisi toiminguid:

- 2.1. riikidevahelised vahetused, mille eesmärk on edastada teavet ja parimaid lahendusi ning ergutada erialakolleegi hinnangute andmist koosolekutel/õpikodades/seminaridel, kus käsitletakse võrdleva hindamise kriteeriumeid, poliitikat ja menetlusviise, või muud vahetusvormid, näiteks strateegiate väljatöötamine ja ühine teabevahetamine, kohtade külastamine ja töötajate vahetamine jne, mida korraldavad liikmesriigid ja/või muud põhiosalejad liikmesriikide aktiivsel osavõtul või Euroopa organisatsioonid. Selles valdkonnas võib toetada ka riikidevahelisi vahetusi riiklike vaatluskeskuste või vastavate tunnustatud organite vahel;
- 2.2. ekspertide töö ja tehnilised uuringud, mis on seotud näitajate ja võrdleva hindamise kriteeriumide arendamisega, sealhulgas teadmistel põhineva ühiskonnaga seotud teemad;
- 2.3. iga-aastane aruanne sotsiaalse tõrjutuse kohta, milles esitatakse põhipoliitikas ja valdkondades, kus võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu on väga tähtis, võetud meetmete olukord, eelkõige riiklikud tegevuskavad.

Pidades silmas, et sotsiaalne tõrjutus on mitmemõõtmeline nähtus, tuleks erilist tähelepanu pöörata sellega seotud sotsiaalkaitse-, tööhõive-, haridus- ja kooolitus-, tervishoiu- ja elamumajanduspoliitika arendamisele.

Tegevusvaldkond 3: Erinevate osalejate osalemine ja toetus üleeuroopalisele koostöövõrgustikule

Kõikide asjaomaste osalejate vahelise dialoogi edendamiseks võib toetada järgmisi meetmeid:

- 3.1. vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses osalevate peamiste Euroopa võrkude põhirahastamine; põhirahastamise ülempiir on kuni 90 % toetuse abikõlblikest kulutustest. Seda ülempiiri võib kohaldada ainult erandjuhtudel;
- 3.2. iga-aastane Euroopa Liidu sotsiaalse tõrjutuse alane ümarlauakonverents. Konverents korraldatakse tihedas koostöös Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigiga ja selle ettevalmistamisel konsulteeritakse kõikide asjaomaste osalejatega, muuhulgas tööturu osapooltega, asjaomasel valdkonnas kogemusi omavate valitsusväliste organisatsioonidega ning Euroopa Parlamendi, nõukogu, majandus- ja sotsiaalkomitee ja regioonide komitee esindajatega.

2. Programmis osalemine

Käesolevas lisas määratletud rakendamistingimuste ja -korra kohaselt võivad käesolevas programmis osaleda kõik sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses osalevad avalik-õiguslikud ja/või eraõiguslikud institutsioonid, ettevõtjad ja asutused, eelkõige:

- a) liikmesriigid;
- b) kohalikud ja piirkondlikud asutused;
- c) sotsiaalse tõrjutuse tõkestamise eest vastutavad asutused;
- d) tööturu osapooled;
- e) sotsiaalteenuseid osutavad asutused;
- f) valitsusvälised organisatsioonid;
- g) ülikoolid ja uurimisinstituudid;
- h) siseriiklikud statistikaametid;
- i) massiteabevahendid.

3. Üldkaalutlused

Programmis võetakse arvesse ühenduse muu poliitika, muude vahendite ja meetmetega seotud ettevalmistavate toimingute ja tegevuse tulemusi.

Programmikohaste toimingute kavandamisel, rakendamisel, järelevalvel ja hindamisel võetakse arvesse kõikidel asjakohastel tasanditel sotsiaalselt tõrjutud ja vaeste inimeste, tööturu osapoolte, valitsusväliste organisatsioonide ja muude sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastases võitluses osalejate kogemusi. Kõikide programmi toimingute tegemisel järgitakse võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtet.

4. Toetustaotluste esitamine

<i>Tegevusvaldkond 1:</i>	Selle tegevusvaldkonna meetmed viiakse ellu peamiselt pakkumismenetluse abil. Siseriiklike statistikaametitega tehtava koostöö suhtes kohaldatakse Eurostati menetlusi.
<i>Tegevusvaldkond 2:</i>	Tegevusvaldkonna 2.1 meetmed viiakse ellu peamiselt iga-aastase ettepanekute esitamise üleskutse alusel (komisjon ise võib organiseerida mõned poliitikakoosolekud/seminarid). Ettepanekutesse tuleb kaasata institutsioone, ettevõtjaid ja asutusi vähemalt kolmest liikmesriigist ning neid võivad esitada komisjonile liikmesriigid ja/või teised osalejad, kelle ettepanekutest liikmesriigid aktiivselt osa võtavad, või Euroopa organisatsioonid. Tegevusvaldkondade 2.2 ja 2.3 puhul tuleb korraldada eripakkumismenetlus.
<i>Tegevusvaldkond 3:</i>	Tegevusvaldkonnas 3.1 võib toetusi anda Euroopa võrkudele, mis vastavad komisjoni artikli 8 lõikes 2 nimetatud korras kehtestatud kriteeriumidele. Tegevusvaldkonda 3.2 võib toetada liikmesriikide subsidiumitaotluste alusel.

5. Toimingute teostus

Teostatavaid toiminguid võib rahastada pakkumismenetluste alusel sõlmitud teenuslepingutega või subsidiumidega, mida antakse ühiseks rahastamiseks koos muude allikatega. Viimasel juhul ei või komisjoni rahalise abi tase üldreeglina ületada 80 % abisaaja tegelikest kulutustest.

Programmi rakendamisel võib komisjon taotleda lisavahendeid, sealhulgas ekspertide kaasamist. Nende taotluste kohta tehakse otsus vahendite jaotamise pideva hindamise käigus.

Programmi rakendamisel võib komisjon kasutada komisjoni ja abisaaja ühistes huvides tehnilist ja/või haldusabi (määratlemine, ettevalmistamine, juhtimine, järelevalve, audit ja kontroll).

Komisjon võib teha ka teavitamise, teabe avalikustamise ja levitamise seotud toiminguid. Ta võib korraldada hindamisuuringuid ja organiseerida seminare, õpikodasid või muid ekspertide kokkusaamisi.

Toimingute tegemisel järgitakse täielikult andmekaitse põhimõtteid.